

การเกษตร

ป้องพล อติเรกสาร กับ 9 เดือนในกระทรวงเกษตรฯ

เศรษฐกิจยุคใหม่ในภูมิภาคเอเชียที่เกิดวิกฤตการณ์ความตกต่ำทางเศรษฐกิจมากที่สุดในรอบครึ่งศตวรรษ ทำให้ประเทศไทยต้องปรับนโยบายกึ่งชาติเสียใหม่โดยเน้นภาคการเกษตรเป็นหัวใจหลักในการฟื้นฟู กระทรวงเกษตรฯ โดยการนำของนายป้องพล อติเรกสาร รัฐมนตรีว่าการเกษตรฯ บังเหียนเปิดใจกับ 9 เดือน ในการบริหารงานว่าของเขาคืออย่างไร

เกษตรกึ่งชาติโชคดีในโชคร้าย
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในรอบ 9 เดือน ที่มีป้องพล อติเรกสาร เป็นหัวเรือใหญ่ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ มีความโชคดีท่ามกลางความโชคร้าย

โชคร้ายคืองบประมาณปี 2541 ของกระทรวงเกษตรฯ ถูกปรับลด 20,000 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2540 ซึ่งถือเป็นเรื่องธรรมดาเพราะกระทรวงอื่นๆ ก็มีสภาพไม่ต่างกัน

“อุปสรรคปัญหาในการทำงานของผมในรอบ 9 เดือนที่ผ่านมา คือ กระทรวงเกษตรฯ ถูกปรับลดงบประมาณจากปี 2540 ถึง 2 หมื่นล้านบาท ส่งผลให้โครงการต่างๆ โดยเฉพาะโครงการของกรมชลประทานหยุดชะงัก ไม่สามารถเดินหน้าได้ เพราะใน 2 หมื่นล้านบาท เป็นของกรมชลประทานเสีย 1,300 ล้านบาท

ปัญหาอันดับต่อมาคือต้องลดปริมาณปัจจัยการผลิต อาทิ พันธุ์พืช ปุ๋ย ฯลฯ ที่เกษตรกรทำให้งานส่งเสริมเป็นไปด้วยความยากลำบาก

ปี 2541 ที่กำลังจะผ่านไป การทำงานของภาคราชการช่วงยากลำบากเสียจริงลงไม่มีเงินเสียอย่าง อะไรๆ ก็ยากลำบากไปแทบทุกอย่าง

แต่ท่ามกลางโชคร้ายก็มีโชคดีเข้ามาแทรก

ต้องไม่ลืมว่าภายใต้ภาวะเศรษฐกิจที่ล่มสลายจากฟองสบู่ ภาคอุตสาหกรรมก็ดี ภาค

บริการหรือภาคการเงินล้วนล้มคว่ำมาหางายไม่เป็นท่า ธุรกิจ โรงงาน บริษัทห้างร้านต้องปิดตัวเอง พนักงานหรือคนงานจำนวนล้านๆ คนต้องตกงาน

ป้องพล อติเรกสาร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ความแตกต่างในหลักคิดของรัฐมนตรีเกษตรคนนี้ เมื่อเทียบกับคนที่ผ่านๆ มา คือ มองภาพใหญ่และทิศทางที่ชัดเจน

ภาพแรก คือ การเน้นการวิจัยมากขึ้น โดยเฉพาะไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม งานวิจัยด้านเกษตรกรรมต้องให้ความสำคัญ ไม่เพียงแต่เพื่อให้มีผลผลิตเพื่อการบริโภคภายในประเทศเท่านั้น หากยังครอบคลุมถึงการส่งออกโดยเฉพาะในยามนี้เป็นเรื่องสำคัญที่เห็นชัดเจน

แต่การวิจัยไม่ได้มีเพียงแค่นั้นอนาคตประเทศไทยต้องเผชิญการแข่งขันอย่างรุนแรงโดยเฉพาะในตลาดโลก ที่ว่าด้วยคุณภาพ มาตรฐาน ต้นทุนต่ำ

นอกจากการตั้งคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาชุดใหญ่แล้ว สิ่งที่ป้องพล อติเรกสาร ให้ความสำคัญเป็นพิเศษคือการวิจัยเรื่องดิน ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญที่สุด ดินแต่ละภูมิภาคไม่ได้เหมาะสมสำหรับปลูกพืชทุกชนิด ตรงข้ามดินแต่ละชนิดจะเหมาะกับพืชที่แตกต่างกัน

“เราจะต้องจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับดินพื้นที่ไหนดินเป็นอย่างไรเหมาะกับพืชใดต้องว่ากันเป็นอย่างไร อันนี้จะช่วยลดต้นทุนการผลิตได้มาก”

“ผมเสียดายพื้นที่ชลประทานภาคกลางที่เป็นพื้นที่การเกษตรกลับกลายมาเป็นพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม หรือไม่ก็บ้านจัดสรร ทำให้ระบบ

ชลประทานที่ลงทุนไปมหาศาลสูญเปล่า ไม่ได้ประโยชน์ ฉะนั้นเงินกู้ไอเอ็มเอฟ 600 ล้านเหรียญที่รัฐบาลให้มาผมจะนำมาส่งเสริมพื้นที่เพาะปลูกเป็นหลัก”

เกษตรกรในความคิดเห็นของป้องพล อติเรกสาร ไม่ใช่เพียงแค่การผลิตเพื่อบริโภคและส่งออกเท่านั้น หากยังต้องเป็นไปเพื่อเกษตรกรที่ยืนเป็นเกษตรกรที่มีอายุยืนยาวและลดความเสียหายเปรียบจากกำแพงกีดกันทางการค้าด้วย

เกษตรต่างประเทศหัวใจการส่งออก

นอกจากการจัดการกับโครงสร้างพื้นฐานภายในแล้ว ทิศทางที่ชัดเจนของป้องพล คือ การเกษตรต่างประเทศ

“การที่ผมให้ความสำคัญในเรื่องเกษตรต่างประเทศเนื่องจากเห็นว่าสินค้าที่เราส่งออกประมาณ 10 ประเภทนั้น เป็นสินค้าการเกษตรเสีย 8 ประเภท

ที่สำคัญคือขณะนี้แต่ละประเทศหันมาให้ความสำคัญด้านการเกษตรมากขึ้นเวลานี้แต่ละประเทศจึงเดินรุกด้านการเกษตร มีทูตต่างประเทศขอเข้าพบถึง 20 ประเทศมาเสนอขายสินค้า

ในขณะที่ไทยมักมีข่าวเสมอว่าเสียเปรียบต่างประเทศ เวลาไปเจรจาหรือประชุมก็มักถูกกีดกันทางการค้าตลอด ฉะนั้นผมจะเปิดเกมรุกด้านนี้บ้างเพื่อรักษาตลาดของเราและเพิ่มยอดการส่งออกให้มากขึ้น”

สิ่งที่รัฐมนตรีป้องพลปรารถนาใครเห็นมากในกระบวนการส่งออก คือ ห้องทดสอบสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของต่างประเทศและผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการห้องทดสอบในภูมิภาคนี้

“เราต้องมีหน่วยงานวิจัยที่เข้มแข็งโดยเฉพาะห้องทดสอบสินค้าเกษตรที่สากลโลกยอมรับที่ผ่านมาเราพึ่งพาห้องทดลองต่างประเทศมาตลอด ผมอยากจะสร้างขีดความสามารถของไทยให้เป็นที่ยอมรับให้ได้”

ทั้งหมดนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของแนวคิดและแนวนโยบายใหม่ๆ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ชื่อ “ป้องพล อติเรกสาร” ซึ่ง ณ เวลาคือบุคคลที่กุมบังเหียนภาคการผลิตที่สำคัญ

ทุกอย่างที่พูดถึง จะเป็นไปได้หรือไม่ก็อยู่ที่เขาคนนั้นคนเดียว